

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST tussen de Gemeente en de Bosgroep Zuiderkempen vzw

Tussen

enerzijds de gemeente Westerlo, vertegenwoordigd door de heer Maurice Van Hemelen, voorzitter en de heer Jo Vankrunkelsven, algemeen directeur, hierna genoemd "de gemeente"

en

anderzijds de Bosgroep Zuiderkempen vzw, waarvoor optreden de heer Jan Milis, voorzitter, en de heer Jan Seynaeve, coördinator; verder "de bosgroep" genoemd

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT.

Hoofdstuk 1: definities

Artikel 1. Voor de toepassing van deze samenwerkingsovereenkomst wordt verstaan onder:

Erkende bosgroep: een bosgroep die door het Vlaams Gewest voorlopig of definitief erkend is overeenkomstig de bepalingen uit het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 4 juli 2003 en wijzigingen betreffende de erkenning en de subsidiëring van bosgroepen en de wijze waarop leden van het Bosbeheer kunnen meewerken in erkende bosgroepen. Naar dit Besluit van de Vlaamse Regering wordt verder in deze overeenkomst steeds verwezen als het BVR van 4 juli 2003.

Activiteitenverslag: het activiteitenverslag omvat een evaluatie van het voorbije werkjaar en een planning voor het komende werkjaar. Het activiteitenverslag omvat minstens alle items zoals opgesomd in bijlage I bij deze overeenkomst.

Hoofdstuk 2: algemene bepalingen

Artikel 2.1. Deze overeenkomst vangt aan op 1 januari 2024 en loopt voor onbepaalde duur en wordt door beide partijen periodiek geëvalueerd. De eerste evaluatie zal doorgaan op het einde van de huidige bestuurperiode nl. eind 2025. De volgende evaluatieperiodes zullen looptijden van 3 jaar hebben. (2026-2028 en 2029-2031). Elke evaluatie kan aanleiding geven tot aanpassingen van deze overeenkomst. De voortzetting van deze overeenkomst is afhankelijk van de positieve evaluatie door beide contractanten. In het geval de afspraken gemaakt via deze overeenkomst niet nageleefd worden, kan elk van de partijen een eind stellen aan de overeenkomst aan het einde van elk werkjaar.

Artikel 2.2 Wanneer de voorlopige of definitieve erkenning van de bosgroep wordt opgeschort of ingetrokken overeenkomstig art. 13 en 14 van het BVR van 4 juli 2003, dan kan de uitvoering van deze overeenkomst resp. worden opgeschort of ingetrokken.

Art. 2.3. Overeenkomstig het BVR van 4 juli 2003, maakt de erkende bosgroep jaarlijks een activiteitenverslag op.

Dit activiteitenverslag omvat een evaluatie van het voorbije werkjaar en een planning voor het komende werkjaar. Het activiteitenverslag omvat minstens alle items zoals opgesomd in bijlage I bij deze overeenkomst. Dit activiteitenverslag wordt ingediend bij de gemeente binnen de eerste 6 maanden na het afsluiten van het vorig werkjaar.

Artikel 2.4 De gemeente kan de voorwaarden van deze overeenkomst ten allen tijden herzien indien op basis van nieuwe bestuurlijke of beleidsmatige ontwikkelingen het kader van deze overeenkomst wijzigt. In dat geval wordt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgemaakt in overleg met de Bosgroep.

Artikel 2.5. De partijen kunnen deze samenwerkingsovereenkomst steeds wijzigen op voorwaarde dat ze er beide mee instemmen.

Artikel 2.6. De partijen verbinden zich ertoe om betwistingen over de toepassing van deze samenwerkingsovereenkomst in eerste instantie via overleg tussen de partijen op te lossen.

Artikel 2.7. Met het oog op het overleg tussen de partijen kan de gemeente de vzw uitnodigen op een vergadering van het college van burgemeester en schepenen. De vzw kan tevens de gemeente verzoeken om gehoord te worden door het college. De vzw wordt bij dit overleg minimaal vertegenwoordigd door de voorzitter en/of coördinator.

Hoofdstuk 3: doelstellingen

Artikel 3.1. Deze overeenkomst past binnen de strategische en operationele doelstellingen van de gemeente, zijnde:

Het verbeteren van de kwaliteit van het leefmilieu door het projectmatig initiëren van projecten in lijn met de krachtlijnen van het Gemeentelijk Milieubeleidsplan, milieusamenwerkingsovereenkomsten, klimaatactieplan en plannen inzake recreatie en toerisme

Artikel 3.2. Deze overeenkomst beoogt de volgende doelstellingen:

§1. het sensibiliseren en ondersteunen van de boseigenaars via de bosgroep om hun bossen op een duurzame manier te beheren, in uitvoering van het Gemeentelijk beleid.

§2. de werking van de bosgroep optimaal afstemmen op het gemeentelijk beleid. Om dit te doen slagen is het belangrijk te zorgen voor een goede communicatie tussen de bosgroep en de gemeente.

§3. De goede opvolging van het klimaatslim bosbeheer van de bosgebieden in de gemeente

Met speciale aandacht voor:

- Opvolging beheerplannen en toegankelijkheidsreglementen in de betreffende bosgebieden
- Realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in de gemeenten
- Realisatie van bebossing
- Opvolgen van beheer
- Beheer van private en openbare bossen

§4. De opvolging, optimalisatie, inrichting en uitbreiding van de toegankelijkheid van de bosgebieden in de gemeente

Hoofdstuk 4: verbintenissen vanwege de bosgroep in het kader van klimaatslim bosbeheer

Art. 4.1. De bosgroep verbindt er zich toe te werken volgens de **doelstellingen van een erkende bosgroep zoals bepaald in het Bosdecreet art. 41 bis**. In concreto betekent dit dat de basiswerking van de bosgroep volgende items omvat :

- adviesverlening en informeren van de boseigenaars zowel op technisch, bosbouwkundig, juridisch als administratief vlak,

- sensibiliseren en stimuleren van de boseigenaars om hun bos duurzaam te beheren,
- organiseren van gezamenlijk bosbeheer o.m. via gezamenlijke bosbeheerplannen, gezamenlijke houtverkoop, gezamenlijke beheerwerken,
- het bieden van een neutraal overlegforum tussen boseigenaars, bosgebruikers en overheden,
- actief werken aan samenwerkingsverbanden met lokale overheden en verenigingen, zodanig dat win-win situaties voor beide partijen ontstaan.

Art. 4.2. De bosgroep verbindt er zich toe om in alle bossen van de leden van de bosgroep weerbare bossen te ontwikkelen. Dit omvat de activiteiten in de volgende artikelen.

Art. 4.3. De bosgroep verbindt zich er toe om de prioritaire bosgebieden in de gemeente op te volgen. Hierbij zal ze aandacht besteden aan de opmaak en opvolging van de natuurbeheerplannen.

Art. 4.4. De bosgroep verbindt zich er toe om de arbeidersploegen van de bosgroep in te zetten in de gemeente voor de realisatie van onrendabele beheerwerken. De inzet van deze arbeidskrachten zal afhangen van de beschikbaarheid van arbeid en subsidies.

Art.4.5. De bosgroep verleent gratis advies over bosbeheer, subsidies, wetgeving, ... aan de boseigenaars die een bos hebben binnen de gemeente. Ze geven eveneens aan de boseigenaars gratis ondersteuning bij de opmaak van gezamenlijke natuurbeheerplannen, aanvraag van kapmachtigingen en de aanvraag van subsidies.

Art. 4.6. De bosgroep zal alle kloempen en bosranden die ze heeft aangeplant in de gemeente doorheen de jaren opvolgen. Dit zal niet enkel gebeuren de eerste drie jaren na de aanplanting. Ook erna zal de bosgroep zich blijven inzetten, binnen de beperkingen van het budget, om de aanplantingen te blijven verzorgen.

Art. 4.7. De bosgroep zal op vraag van de gemeente ook de openbare bossen beheren. Dit zal gebeuren aan dezelfde tarieven en voorwaarden als de andere leden van de bosgroep.

Art.4.8. De bosgroep ondersteunt de gemeente met het geven van info over de beheerwerken in de gemeente en tips over bos- en natuurbeheer in het gemeentelijk infoblad

Art.4.9. De bosgroep zal de instandhoudingsdoelstellingen in de privé-bossen van de gemeente mee helpen realiseren.

Art. 4.10. De bosgroep verbindt er zich toe om haar vrijwilligerswerking in de gemeente verder uit te bouwen om op deze manier nog beter de lokale boseigenaars nog beter te kunnen ondersteunen bij het beheer van hun bossen

Art.4.11. de bosgroep zal een adjunct-coördinator inzetten voor de opvolging van de beheerwerken en de vrijwilligerswerking lokaal uit te bouwen in de gemeente. Voor de zuiderkempen (12 gemeenten) betekent dit een voltijdse adjunct-coördinator die zal ingezet worden op deze gemeenten.

Art. 4.12. De bosgroep streeft naar een evenredige ondersteuning voor de verschillende gemeenten die een samenwerkingsovereenkomst hebben met de bosgroep (zowel naar inzet van adjunct-coördinator als naar vrijwilligerswerking als naar arbeid)

Art. 4.13. De bosgroep zorgt voor participatief bosbeheer met respect voor de boseigenaar en de maatschappelijke belangen die er spelen. Hierbij zorgt de bosgroep voor:

- het plaatsen van infoborden over beheerwerken, artikels gemeentelijk infoblad, ...
- Participatief overleg voor draagvlakvorming beheer
- Organisatie en ondersteuning van publieke acties (aanplantingen, infowandelingen, ...)

Hoofdstuk 5: verbintenissen vanwege de bosgroep in het kader van de toegankelijkheid van de bossen in de gemeente

Art. 5.1. De bosgroep verbindt zich er toe om de toegankelijkheid van de bossen die deel uitmaken van de geïntegreerde toegankelijkheid van de gemeente **op te volgen**. Dit omvat de volgende activiteiten:

- Opvolgen van administratie omtrent toegankelijkheid
 - Afstemmen toegankelijkheid indien bij wijziging van eigenaar en in orde brengen van administratieve procedures
 - Afstemmen van geïntegreerde toegankelijkheid via natuurbeheerpannen.
- Opvolging van toegankelijkheid van alle door de bosgroep opengestelde bossen in de Zuiderkempen:
 - Het jaarlijkse opvolging van de toegankelijkheid langs de toegankelijke paden en in de toegankelijke zones:
 - Zwerfvuil opruimen
 - Controleren op en vellen van gevaarlijke bomen
 - Controleren op en opruimen van sluikstorten
 - Controleren op en maaien van overwoekering
 - Controleren op en dichten van sluiptwegen op vraag van de eigenaar
 - Controleren en herstellen van bestaande toegankelijkheidsinfrastructuur indien hiervoor middelen ter beschikking zijn
 - Het contacteren van de leden waarvan de bosgroep geen concrete toelating heeft voor de opvolging of van de boseigenaars die niet lid zijn van de bosgroep om het zwerfvuil op te ruimen of om de gevaarlijke bomen te mogen verwijderen.
 - Het doorlopend behandelen van meldingen van gevaarlijke bomen langs de toegankelijke paden en in de toegankelijke zones
 - Het open houden van de toegankelijke paden en zones (speelzones, ...).
- Inzetten op acties omtrent zwerfvuil en sluikstorten in toegankelijke bossen afgestemd op de reële noden en afgestemd en samen met partners en betrokkenen

Art. 5.2. De bosgroep verbindt zich er toe om de **bestaande toegankelijkheid te optimaliseren**.

Dit omvat:

- Het herwaarderen van speelzones wat betreft toegankelijkheid en aantrekkelijkheid
- Partners ondersteuning bieden bij het verbeteren en ontwikkelen van recreatieve netwerken
- Evaluatie van de toegankelijkheid als onderdeel van de opvolging van focusgebieden:
 - Toegankelijkheid opnieuw in overeenstemming brengen met nieuwe boseigenaars en openbare wegen en recreatieve paden (bijv. trage wegen, recreatieve routes, GR-paden, routes Sport Vlaanderen)
 - Contacteren van deelnemende eigenaars over akkoord toegankelijkheid, begunstigde subsidies, herzieningen en/of uitbreidingen toegankelijkheid, ...
 - Wandelpaden ontsluiten in gebieden waar uitgegaan werd van principiële toegankelijkheid binnen toepassingsgebied
 - ...

Art. 5.3. De bosgroep verbindt zich er toe om **nieuwe opengestelde bossen te ontwikkelen**, en in te richten, afgestemd op de reële noden van buurtbewoners en recreanten:

- Ontsluiten van nieuwe bosgebieden
- Eén speelbos per dorp
- Buurtbossen ter beschikking stellen
- Missing links tussen recreatieve netwerken realiseren
- ...

Deze nieuwe opengestelde toegankelijkheid zullen door de bosgroep geïntegreerd worden in de natuurbeheerplannen.

Art. 5.4. De bosgroep verbindt zich er toe om **de huidige toegankelijkheidsinfrastructuur te actualiseren en optimaliseren**

- De ontwikkeling van een huisstijl voor de inrichting van de geïntegreerde toegankelijkheid en zoeken van financiering voor de realisatie hiervan.
- Situatie op het terrein in overeenstemming brengen met de wettelijke vereisten: up-to-date infopanelen en bewegwijzering.
- Beschadigde infrastructuur herstellen.
- Inspelen op gedragen wensen en opportuniteiten.
- Het plaatsen van infoborden en banken in de opengestelde boscomplexen door de bosgroep in de gemeente. Het aantal en de plaats van de banken en infoborden zullen in overleg en samenspraak met de gemeenten gebeuren. De bosgroep zorgt voor de voorbereidingen, het overleg, de opmaak van bestekken en het zoeken van financiering voor de opmaak en plaatsing van de borden en banken.

Art. 5.5. De bosgroep verbindt zich er toe om te zorgen voor **participatie en sensibilisering**.

- Organisatie van overlegvergaderingen met verschillende actoren om samen te zoeken naar gedragen afspraken
- Informeren en sensibiliseren van actoren, recreanten en burgers omtrent de gedragscode en afspraken.
- Situatie op het terrein in overeenstemming brengen met de wettelijke vereisten: infopanelen en bewegwijzering
- Beschadigde infrastructuur waarvoor voordien geen middelen beschikbaar waren herstellen
- Inspelen op nieuwe opportuniteiten
- De ontwikkeling van een huisstijl voor de inrichting van de geïntegreerde toegankelijkheid en zoeken van financiering voor de realisatie en aanpassing van de inrichting ervan
- ...

Art. 5.6. De bosgroep verbindt zich er toe om te zorgen **voor een onderbouwde, transparante, effectieve en efficiënte werking omtrent toegankelijkheid**:

- Kennisuitbouw omtrent het thema recreatie in het buitengebied
- Processen en procedures uitwerken en documenteren (bijv. handleiding ontwikkeling toegankelijkheid)
- Partnerschappen uitbouwen: BGZK wordt een relevante speler wat betreft recreatie in bosgebieden en samenwerkingsverbanden uitbouwen (zie ook hierboven)
- Vrijwilligerswerking verder uitbouwen
- Structurele financiering uitbouwen

Hoofdstuk 6 : verbintenissen vanwege de gemeente

Art. 6.1. De gemeente stelt haar vergaderzalen en communicatiekanalen ter beschikking van de bosgroep.

Art. 6.2. De gemeente verleent een jaarlijkse subsidie aan de bosgroep voor klimaat- en bosbeheer

- o 20 €/ha bos van de private leden van de bosgroep (exclusief Natuurpunt) voor het opvolgen van het beheer van de bossen. (in ruil hiervoor verbindt de bosgroep zich voor alle verbintenissen van hoofdstuk 4). Dit bedrag wordt voor 2024 vastgelegd op 4.446 € per jaar. Deze subsidies worden jaarlijks geïndexeerd rekening houdend met de loonindex met als referentiedatum: 1 januari 2024..

Art. 6.3. De gemeente verleent een jaarlijkse subsidie aan de bosgroep voor de toegankelijkheid van de bossen in de gemeente

- o 40 €/ha bos dat deel uitmaakt van de geïntegreerd toegankelijkheidsregeling van de bosgroep. (in ruil hiervoor verbindt de bosgroep zich voor alle verbintenissen van Hoofdstuk 5). Dit bedrag wordt voor 2024 vastgelegd op 4.865 € per jaar. Deze subsidies worden jaarlijks geïndexeerd rekening houdend met de loonindex met als referentiedatum: 1 januari 2024..

Art. 6.4. De bosgroepen kunnen projectsubsidies aanvragen aan de gemeente voor specifieke projecten die de doelstellingen van de gemeente helpen te vervullen.

Hoofdstuk 7: slotbepalingen

Artikel 7.1 Deze overeenkomst werd ondertekend op 18 september 2023 in 2 exemplaren.

Artikel 7.2 Elk der partijen verklaart een ondertekend exemplaar ontvangen te hebben.

Voor de Bosgroep Zuiderkempen v.z.w.:

De voorzitter

De coördinator

Voor de gemeente:

De algemeen directeur

De voorzitter

Jo Vankrunkelsven

Maurice Van Hemelen